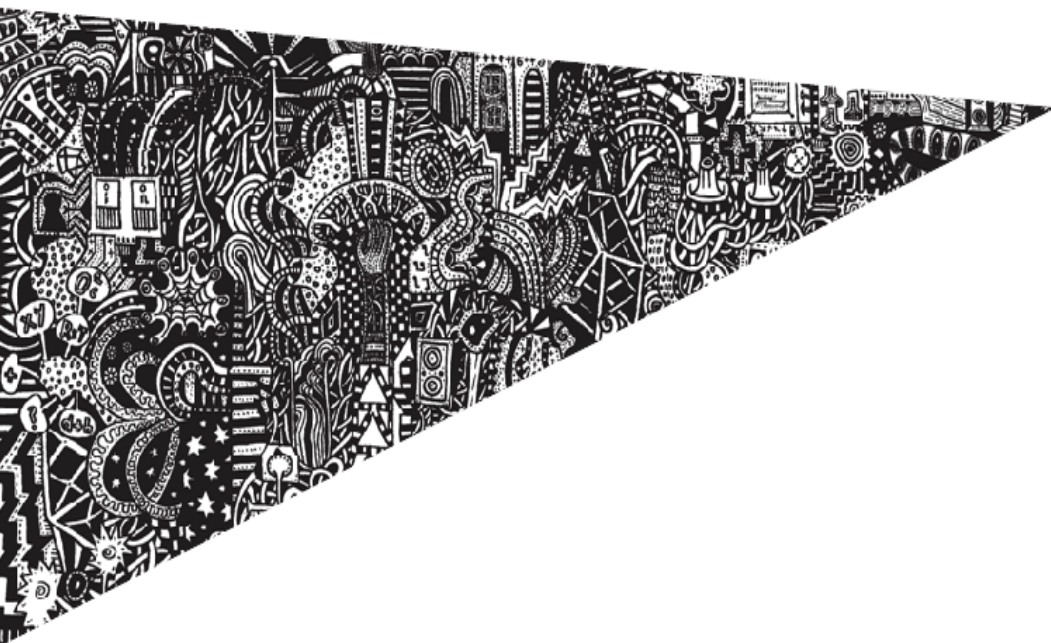

Vetlanda kommun

Granskning av årsbokslut/ årsredovisning 2014

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning	3
2.1 Uppdrag och syfte	3
2.2 Metod och avgränsning	3
2.3 Rapportering	4
3. Resultatanalys	5
3.1 Översiktlig sammanställning.....	5
3.2 Investeringar	6
3.3 Nettokostnad per nämnd.....	7
4. Rättvisande räkenskaper	10
4.1 Årsredovisningen	10
4.2 Bokslutsprocessen	10
4.3 Följsamhet till nya redovisningsrekommendationer	11
4.3 Uppföljning av iakttagelser från tidigare år	11
5. God ekonomisk hushållning.....	13
5.1 Lagstadgade krav	13
5.2 Balanskravet 2014	13
5.3 Finansiella mål	14
5.4 Verksamhetsrelaterade mål	15

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vetlanda kommun genomfört en granskning av kommunens årsbokslut/årsredovisning avseende räkenskapsåret 2014.

Revisionens syften definieras av kommunallagen och bedömning sker om:

- räkenskaperna är rättvisande
- verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande samt om
- den interna kontrollen är tillräcklig

Granskningens syfte är att utgöra underlag för revisorernas uttalanden i revisionsberättelsen avseende verksamhetsåret 2014.

Granskningen har sin utgångspunkt i den lämnade årsredovisningen.

Utifrån kraven i kommunallagen, är våra sammanfattande bedömningar och iakttagelser följande:

Rättvisande räkenskaper:

- Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat i enlighet med de krav som finns i gällande regelverk och årsredovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning.
- Inga väsentliga förändringar i tillämpade redovisningsprinciper jämfört med tidigare år har noterats.

Verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande:

- Avseende måluppfyllelsen så är 3 av 4 finansiella mål uppfyllda. Av de verksamhetsrelaterade målen är 8 mål uppfyllda, 4 mål är delvis uppfyllda och 1 mål är inte uppfyllt.
- Det är väsentligt att tillräckligt antal mål identifieras på nämndnivå för att en bedömning av de övergripande målnivåerna ska kunna genomföras. Likt tidigare år anser vi att redovisningen av god ekonomisk hushållning skulle förstärkas om det presenterades vilka åtgärder som planeras för de mål som är delvis uppfyllda/inte uppfyllda. De nämnder som redovisar underskott bör lämna en redovisning på vilka åtgärder som ska vidtas (både på kort och lång sikt) för att uppnå en ekonomi i balans.
- Vår bedömning är att det finns vissa svårigheter att göra en bedömning av kommunens måluppfyllelse. Det saknas fastställda gränser/nivåer för när ett mål ska anses vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt. Det är heller inte tydligt hur man kommit fram till måluppfyllelsen för de övergripande fullmäktigemålen när man ser utfallet/resultatet av de mål nämnderna redovisar och som har koppling till fullmäktigemålen.
- Balanskravet är uppfyllt för verksamhetsåret 2014.

2. Inledning

2.1 Uppdrag och syfte

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vetlanda kommun genomfört en granskning av kommunens årsbokslut/årsredovisning avseende räkenskapsåret 2014.

Enligt kommunallag (1991:900) ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Syftet med granskningen är att bedöma om de av kommunfullmäktige antagna finansiella målen uppnåtts och bedöma om verksamheten drivits så att fullmäktiges beslutade mål och inriktningar för god ekonomisk hushållning för verksamheterna uppnåtts. Det ingår även att bedöma om balanskravet har uppnåtts samt bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt god sed för kommuner och därmed ger en rättvisande bild över resultat och ställning.

Granskningens utgör underlag för revisorernas uttalanden i revisionsberättelsen för verksamhetsåret 2014.

2.2 Metod och avgränsning

Vår granskning har sin utgångspunkt i resultat- och balansrapporter, bokslutsbilagor samt upprättad årsredovisning. Granskningen har utförts enligt god revisionsred, innebärande att planering och genomförande av revisionen skett så att vi med rimlig grad kan försäkra oss om att årsbokslut och årsredovisning inte innehåller väsentliga fel. Vår uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning har begränsats till de av kommunfullmäktige fastställda mål.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse och nämndernas redogörelser i årsredovisningen
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- investeringsredovisning
- sammanställd redovisning

Granskningen är utförd med särskilt beaktande av den kommunala särarten. En revision innefattar att granska ett urval av underlag för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I revisionen ingår också att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen är genomförd med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att vi har koncentrerat våra revisionsinsatser där risken för väsentliga fel är störst. Riskbedömningen påverkas bl.a. av posternas storlek, mängden transaktioner samt förekomst av komplexa transaktioner och svåra bedömningar.

2.3 Rapportering

Vår rapport behandlar ur revisionssynpunkt väsentliga iakttagelser och omfattar analys/uppföljning av resultat- och balansräkning samt måluppföljning. Av rapporten framgår om lagstadgade balanskravet uppfyllts, om de av kommunfullmäktige antagna målen uppfyllts, samt om årsredovisningen visar en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

3. Resultatanalys

3.1 Översiktlig sammanställning

(Samtliga belopp anges i mnkr)

	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse Utfall - Budget	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter	294	376	-82	310
<i>varav reavinster</i>	4,5	-		10
<i>varav utbetalning FORA/AFA</i>	0	-		24
Verksamhetens kostnader	-1 540	-1 620	80	-1 505
Avskrivningar och nedskrivningar	-58	-56	-2	-53
Verksamhetens nettokostnader	-1 304	-1 300	-4	-1 248
Skatteintäkter	1 019	1 030	-11	1 001
Generella statsbidrag	301	284	17	273
Finansiella intäkter	9	5	4	9
Finansiella kostnader	-10	-6	-4	-10
Resultat före extraordinära poster	15	13	2	25
Extraordinära intäkter	0	-	0	0
Extraordinära kostnader	0	-	0	0
Årets resultat	15	13	2	25
Resultat från de kommunala bolagen	20			
Koncernens resultat	35			

Bedömning/Kommentarer:

Resultatet i kommunen uppgår till 15 mnkr. Resultaten är inte jämförbara då återbetalning från AFA Försäkring föregående år uppgick till 25 mnkr. Under 2014 har inte kommunen erhållit någon återbetalning från AFA Försäkring. Utöver detta var reavinstererna 6 mnkr högre föregående år. Under 2014 har nedskrivningar, 4 mnkr, skett av anläggningstillgångar bestående av rivna fastigheter. Med hänsyn tagen till dessa skillnader är årets resultat 25 mnkr bättre än 2013.

Skatteunderlaget i kommunen ökade inte i samma takt som riket och länet. Detta ökar beroendet av skatteinkomstutjämningsystemet och under 2014 har Vetlanda erhållit 238 mnkr i inkomstutjämningsbidrag, vilket är en ökning med 10 mnkr i jämförelse med föregående år. Under 2014 har det skett en förändring vad gäller beräkning av de olika delarna i statsbidragssystemet, vilket gynnat Vetlanda kommun.

Verksamhetens nettokostnader (exklusive reavinster och AFA) uppgår till 99 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Föregående år var motsvarande andel 101 %.

Ekebogården, som började byggas i oktober 2011 blev färdigställt i juni 2014. För denna byggnation har länsstyrelsen beviljat investeringsstöd motsvarande 6,1 mnkr. Kravet för stödet var att byggnationen skulle färdigställas inom två år från påbörjandet av byggnationen. Flerbostadshuset togs i bruk i september 2013, men då återstod arbete motsvarande drygt 2 mnkr. På grund av ett missförstånd inom administrationen lämnades en begäran om förlängning av byggtiden med åtta månader aldrig in till länsstyrelsen. Vetlanda kommun har överklagat beslutet om att stödet inte skulle betalas ut och ärendet ligger nu hos Förvaltningsrätten. Beloppet på 6,1 mnkr har därför inte bokförts under 2014.

3.2 Investeringar

Följande tabell beskriver investeringsbudgeten över tid samt genomförda investeringar under perioden 2008-2014 (tkr).

År	Budget	Utfall
2014	110 241	68 989
2013	123 047	126 542
2012	143 247	126 267
2011	100 663	61 120
2010	101 065	47 678
2009	74 902	48 190
2008	102 985	92 695

Bedömning/Kommentarer:

Genomförda investeringar har under åren 2012 och 2013 legat på en väsentligt högre nivå än tidigare år. För 2014 ligger investeringarna återigen på en lägre nivå. Av investeringsredovisningen framgår att i stort sett samtliga nämnder har ett lägre investeringsutfall än budget för 2014. Årets investeringar har självfinansierats till 100 %.

Tekniska nämnden, som har drygt 80 % av den totala investeringsbudgeten, redovisar ett utfall avseende investeringar som motsvarar ca 60 % av budget. Delvis beror avvikelserna på att renovering av Mogärdeskolan och utbyggnad av köket vid Njudungsgymnasiet är senarelagda.

3.3 Nettokostnad per nämnd

(Samtliga belopp är angivna i tkr)

	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse utfall – budget	Avvikelse % av budget	Utfall 2013
Kommunfullmäktige	1 354	1 486	132	9 %	1 233
Kommunrevision	1 139	1 139	0	0	1 065
Valnämnd	178	1 000	822	82 %	2
Överförmyndaren	1 866	1 905	39	2 %	1 864
Kommunstyrelsen	3 223	3 450	227	7 %	3 264
Ekonomikontor	14 143	15 644	1 501	10 %	12 639
HR-kontor	15 424	18 734	3 310	18 %	14 507
Kommunkansli	26 544	28 195	1 651	6 %	23 287
Måltidsservice	52 267	54 216	1 949	4 %	50 752
Kultur- och fritidsnämnden	33 224	34 814	1 590	5 %	33 199
Tekniska nämnden	125 105	118 851	-6 254	-5 %	131 873
Barn- och utbildningsnämnden	453 246	458 423	5 177	1 %	433 820
Vård- och omsorgsnämnden	402 630	400 620	-2 010	-1 %	405 398
Socialnämnden	81 474	71 378	-10 096	-14 %	79 049
Miljö- och byggnämnden	4 902	4 945	43	1 %	3 536

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott i jämförelse med budget på 132 tkr.

Valnämnden

Det stora överskottet i jämförelse mot budget beror på att när budgeten fastställdes var det oklart hur mycket bidrag som skulle komma från Valmyndigheten. Vetlanda kommun fick 865 tkr.

Överförmyndaren

En mindre avvikelse mot budget (2 %) för 2014. Verksamheten redovisar ett mindre överskott trots att arbetsbelastningen fortsatt att öka även under 2014. Det anges att antalet ar-
voderade ställföreträdare har ökat och antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar som stannar i Vetlanda kommun efter erhållet uppehållstillstånd ökar. Dessa barn och

ungdomar har en god man fram till dess att en särskilt förordnad vårdnadshavare är utsedd eller fram tills de är myndiga alternativt att deras föräldrar anländer till Sverige.

Kommunstyrelsen

Överskottet, uppgående till 8,7 mnkr, är till största delen hänförligt till HR-kontoret och avsatta medel för löneökningar och företagshälsovård. Även Måltidsservice redovisar ett överskott, uppgående till 1,9 mnkr. Detta beror bl.a. på stängningen på helgerna på Nye och på en mindre neddragning av personalstyrkan på Bäckgården.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott motsvarande ca 1,6 mnkr för 2014. Överskottet förklaras dels med att den nya sporthallen i Vetlanda inte blev klar under 2014 och att fritidsgårdsverksamheten i kommunen blev billigare än beräknat.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden redovisar ett underskott på 6,3 mnkr (f.å. 14,5 mnkr). Verksamheten avseende gator, vägar och parkeringar redovisar ett underskott på 2,9 mnkr och kostnaderna för kommunens parker överstiger budget med 3,5 mnkr. Insatser till personer med funktionsnedsättning redovisar ett underskott på 2,5 mnkr. Exempel på verksamheter som redovisar ett överskott är idrotts- och fritidsanläggningar och gemensamma lokaler.

Nämnden beviljades 8 mnkr för fastighets- och gatuunderhåll under 2014 och det anges att utfallet för dessa kostnader blev i överensstämmelse med budget.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämnden visar ett överskott uppgående 5 mnkr. Förskoleverksamheten och särskolan redovisar överskott motsvarande 2,3 mnkr och 0,8 mnkr. Däremot redovisar grundskola, fritidshem och förskoleklass ett underskott på 1 mnkr och gymnasieskolans underskott uppgår till 1,6 mnkr. Det finns även överskott inom administrationen (4,1 mnkr) beroende på att medel för centrala utbildningskostnader, anpassningsåtgärder m.m. ej utnyttjats fullt ut.

Vård- och omsorgsnämnden

Underskottet för 2014 hamnar på 2 mnkr. Det är främst kostnader för personal och externa placeringar som orsakar underskottet. Gällande personalkostnaderna så finns de största underskotten i hemtjänsten, funktionshinderomsorgen och i särskilt boende.

Socialnämnden

Nämnden visar ett underskott i jämförelse med budget uppgående till 10,1 mnkr. Största delen av underskottet är hänförligt till försörjningsstödet och HVB-placeringar av barn och unga. Kostnaderna för HVB-placeringar av barn och unga har ökat med drygt 4 mnkr. Försörjningsstödet har minskat med 1,3 mnkr i förhållande till utfallet föregående år, men mot budget finns en negativ avvikelse motsvarande 4 mnkr.

Miljö- och byggnämnden

Nämnden visar ett resultat som är i linje med budget för 2014.

Bedömning/Kommentar:

Likt tidigare år är det ett antal nämnder som redovisar underskott. För verksamhetsåret 2014 är det tekniska nämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden som redovisar underskott.

I likhet med föregående år fanns "öronmärkta" medel från tidigare års överskott för Tekniska nämnden avseende åtgärder inom fastighets- och gatuunderhåll. Det är otydligt hur detta belopp ska hanteras och vid vilka förutsättningar som tekniska nämnden får ta del av beloppet. I årets bokslut har ingen del av beloppet tillfallit Tekniska nämnden, som därför visar ett underskott för 2014. Denna otydlighet om förutsättningar, förväntningar på verksamhet och resultat innebär att styrningen av nämnden kan uppfattas som oklar.

För de nämnder som visar underskott bör en noggrann analys ske av budgetförutsättningar, verksamhetsinriktning och ekonomisk styrning så att nämnden, och i förlängningen även kommunen, kan uppnå en långsiktig ekonomisk balans. Vår bedömning är att årsredovisningen kan utvecklas och förtydligas avseende nämndernas analys och kommentarer till bokslutet. De nämnder som redovisar underskott bör lämna en redovisning på vilka åtgärder som ska vidtas (både på kort och lång sikt) för att uppnå en ekonomi i balans. Det bör även ske en beräkning och bedömning vad föreslagna åtgärder förväntas ge för ekonomiska effekter.

4. Rättvisande räkenskaper

Lagen om kommunal redovisning (LKR) är grunden för hur årsredovisningen och upplysningar ska utformas för kommuner. Rådet för kommunal redovisning (RKR) är ett normgivande organ för god redovisningssed i kommuner. Rådet har gett ut ett antal rekommendationer som behandlar olika redovisningsfrågor i årsredovisningen. Avvikelser från rekommendationerna ska lämnas i särskild upplysning i årsredovisningen.

I granskningen ingår att bedöma de redovisningsprinciper som används vid upprättande av bokslut och årsredovisning. Redovisningen ska vara upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt andra anvisningar. Ny lagstiftning och nya redovisningsprinciper ska beaktas. För att nå jämförbarhet mellan åren är det av vikt att redovisningsprinciperna är oförändrade och att upplysningar lämnas om avvikelser sker mot tidigare använda principer.

4.1 Årsredovisningen

Under föregående år genomfördes en större omarbetning av årsredovisningen. 2014 års årsredovisning följer samma struktur som föregående år, vilket innebär att den är mer koncentrerad och fokuserad på väsentliga kommentarer/händelser som påverkat årets verksamhet och resultat. Personalbokslut och Miljöbokslut upprättas likt föregående år som särskilda dokument.

Bedömning/Kommentar:

Årsredovisningen uppfyller i allt väsentligt gällande lagkrav, rekommendationer och anvisningar. Inga väsentliga förändringar i redovisningsprinciper jämfört med tidigare år har noterats. Se dock förbättringsmöjligheter i avsnitt 4.3 och 4.4.

4.2 Bokslutsprocessen

Tidplanen för upprättandet av årsbokslut och koncern har inte hållits under 2014. Förseningar har skett när det gäller upprättandet av årsredovisningar för de kommunala bolagen.

Bedömning/Kommentar:

För 2015 rekommenderas att tidplanen ses över och att rutiner införs som innebär att delar av bokslutsarbetet kan utföras tidigare i bokslutsprocessen. Det är även viktigt att avstämningar sker löpande under året för att underlätta bokslutsarbetet.

4.3 Följsamhet till nya redovisningsrekommendationer

En ny rekommendation som ska tillämpas 2014 har getts ut av Rådet för kommunal redovisning. Rekommendationen innebär att komponentavskrivning ska tillämpas för kommunkoncernen. Motsvarande regler har införts för de kommunala bolagen (K3). Komponentavskrivning innebär att anläggningstillgångar ska fördelas i avskiljbara komponenter och att avskrivningar ska se på de olika komponenterna enligt bedömd livslängd.

Kommunen har tillsatt en projektgrupp som ska arbeta med att anpassa redovisningen till de nya reglerna under 2015. Bolagen tillämpar reglerna fr.o.m. 2014.

Kommentar/Bedömning:

Vetlanda kommun följer inte den nya rekommendationen i årsredovisningen 2014 utan beräknar införa den i redovisningen 2015.

4.4 Uppföljning av iakttagelser från tidigare år

I nedanstående avsnitt kommenteras iakttagelser från föregående år.

4.4.1 Pensionsskuld Högländets räddningstjänstförbund

I samband med att Högländets Räddningstjänstförbund bildades övertogs då aktuell pensionsskuld för personalen av Vetlanda kommun och Nässjö kommun. I Vetlanda kommuns bokslut finns inte denna skuld redovisad. Det innebär att kostnader för pensioner istället löpande redovisas i resultaträkningen.

Bedömning/ Kommentar:

Iakttagelsen kvarstår då pensionsskulden inte redovisas i Vetlanda kommun per 31 december 2014. Enligt uppgift kommer frågan att hanteras under 2015.

4.4.2 Förvaltningsberättelse

Likt tidigare år så innehåller årsredovisningen för Vetlanda kommun en förvaltningsberättelse med full information om kommunen och kommunkoncernen och årets verksamhet.

Kommunkoncernen hanterar en väsentlig andel finansiella tillgångar och skulder. Dessa beskrivs i årsredovisningen. Inom kommunkoncernen finns fastställda finansföreskrifter med riktlinjer för riskhantering. Vi noterar att det likt föregående år saknas en samlad beskrivning och uppföljning mot dessa föreskrifter i årsredovisningen. Det är även lämpligt att i samband med detta mer tydligt beskriva de risker som finns förknippade med finansiella tillgångar och skulder såsom ränterisker, ev. valutarisker och kreditrisker.

Vid avsnitten som beskriver bolagens verksamhet under året finns information om risker i vissa bolag.

Bedömning/Kommentar:

Vår bedömning är även i år att det i årsredovisningen bör ingå ett avsnitt där det på ett samlat sätt framgår hur kommunkoncernen arbetar med att följa fastställda riktlinjer för finansiella tillgångar och skulder.

4.4.3 Beskrivning och tillämpning av redovisningsprinciper

Vetlanda kommun följer i allt väsentligt rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning. Det finns dock områden där bättre följsamhet kan uppnås.

Anläggningstillgångar

Redovisningsprinciperna bör kompletteras med upplysningar avseende hur anskaffningsvärdet fastställs, principer för aktivering respektive kostnadsföring samt hur eventuellt nedskrivningsbehov har beaktats.

Helt avskrivna anläggningstillgångar plockas bort från anskaffningsvärdet. Så länge anläggningstillgångar finns kvar i kommunens ägo ska anskaffningsvärdet framgå av noten.

Noter avseende koncernen

Reglerna för upplysningar i noterna är samma för kommunen som kommunkoncernen. I noterna för koncernen ska den samlade informationen i kommunens respektive bolagens noter framgå. Det innebär att specifikationer ska ske för balans- och resultatposter på likartat sätt som för kommunen. I årsredovisningen redovisas i koncernnoterna belopp samlat per Vetlanda kommun, Stadshuskoncernen, Höglandets räddningstjänstförbund respektive Höglandets kommunalförbund. Det framgår t ex inte det samlade anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar, specifikation över aktier och andelar eller innehållet i övriga poster på det sätt som redovisas i noterna till kommunen eller enskilda kommunala bolag.

Bedömning/Kommentar:

Kommunen bör anpassa noterna i årsredovisningen avseende koncernen så att informationen överensstämmer med gällande redovisningsrekommendationer.

5. God ekonomisk hushållning

5.1 Lagstadgade krav

Av kommunallagen framgår;

- att mål för ”god ekonomisk hushållning” skall fastställas,
- att uppföljning av dessa mål skall göras i delårsrapport och årsredovisning samt
- att kommunens revisorer skall granska och bedöma måluppfyllelsen

Mål för god ekonomisk hushållning omfattar både finansiella mål och verksamhetsmål. Endast av kommunfullmäktige fastställda verksamhetsmål är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsboks slut. Revisorerna skall enligt kommunallagen även bedöma om kravet på balans mellan intäkter och kostnader, balanskravet, kommer att uppfyllas.

5.2 Balanskravet 2014

Enligt kommunallagens balanskrav ska de löpande intäkterna täcka de löpande kostnaderna. Vid avstämning av balanskravet ska inte realisationsvinster eller extraordinära poster räknas med.

Kommunens resultat uppgår till + 15 mnkr

Avgår: realisationsvinster - 4 mnkr

*Justerat resultat för avstämning
mot balanskravet + 11 mnkr*

Bedömning/Kommentar:

Balanskravet är uppfyllt för verksamhetsåret 2014 och det finns inga tidigare förluster som behöver återställas.

5.3 Finansiella mål

De finansiella målen för kommunen är följande:

Mål	Måluppfyllelse
Resultatet ska uppgå till minst 1 procent av skatter och bidrag men bör vara i nivån 2 procent.	Uppfyllt
Investeringarna ska vara självfinansierade, dvs. inte överstiga summan av årets resultat och avskrivningar.	Uppfyllt
Låneskulden ska årligen minska.	Uppfyllt
Årets nettokostnad ska inte överstiga 98 procent av skatter och bidrag.	Ej uppfyllt

Bedömning/Kommentar:

Resultatet för 2014 uppgår till 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det har skett en försämring i jämförelse med föregående år och för att nå upp till ett resultat som motsvarar 2 procent av skatter och bidrag så bör resultatet ligga i nivå med föregående år (25 mnkr).

Årets investeringar uppgår till ca 69 mnkr och årets avskrivningar tillsammans med årets resultat uppgår till ca 73 mnkr, dvs. detta mål är uppfyllt.

Låneskulden har under 2014 minskat och per 31 december 2014 uppgick lånskulden till 372 mnkr (f.å. 393 mnkr). Inga nya lån har tagits under 2014 och amortering av ett lån motsvarande 20 mnkr har skett under året. Detta innebär att målet, att låneskulden ska minska, är uppfyllt.

Årets nettokostnad uppgår till 1 304 mnkr och skatter och bidrag uppgår till 1 320 mnkr, vilket motsvarar 99 %. Målet avseende nettokostnaden har inte nåtts för 2013 och 2014. Vi vill återigen poängtera att för att nå ekonomisk stabilitet samt även god ekonomisk hushållning är det av vikt att nettokostnaderna över tid inte överstiger skatteintäkter och generella statsbidrag. På så sätt kan framtida investeringar och pensionsutbetalningar finansieras. Det finns då också ett handlingsutrymme för att hantera förändringar i kommunen och omvärlden som t ex konjunktursvängningar.

Vår bedömning är att tre av fyra finansiella mål är uppfyllda. Vi noterar att resultatet försämrats och att det börkrav som finns i det första finansiella målet inte är uppfyllt. Investeringsbudgeten för 2014 låg på 110 mnkr och utfallet blev 69 mnkr. Att utfallet avviker mot budget beror bl.a. senareläggning av vissa investeringsprojekt. Budgeterad investeringsnivå kräver ett högre resultat för att målet kring självfinansiering ska kunna uppfyllas.

5.4 Verksamhetsrelaterade mål

Utgångspunkten för Vetlanda kommuns styrning är att uppnå god ekonomisk hushållning. Det finns en fastställd vision, fastställda styrprinciper och mål för Vetlanda kommun.

Vision

Likt föregående år arbetar Vetlanda kommun efter visionen: "Vetlanda – här växer både människor och företag". Visionen och styrningen ska utgå från värderingarna och kärnvärdena, Tillväxt – Resultat och Engagemang (T-R-E). Dessa ledord ska vara en ledstjärna för agerandet på olika nivåer i organisationen.

Styrprinciper

Utifrån kommunens vision och kommunfullmäktiges uppdrag har övergripande mätbara mål på fullmäktigenivå tagits fram. På detta sätt ska kommunen utvärdera sitt arbete och säkerställa att man arbetar i rätt riktning. Målen har grupperats i 6 sektorer och de ska spegla kommunens verksamhet. Målsektorerna är följande:

- Kultur och fritid
- Samhällsbyggnad och näringsliv
- Miljö och hälsa
- Utbildning
- Individ och omsorg
- Organisation, personal och ekonomi

För varje målsektor har kommunfullmäktige formulerat ett eller flera mål som ska användas för att följa upp verksamheten. Nämnderna ska sedan bryta ner kommunfullmäktiges mål till egna nämndmål och därefter ska nämndernas mål brytas ner i olika mål för de verksamheter som ingår i nämndens ansvarsområde. Nämndernas kan även sätta upp egna fristående mål som har en koppling till ex. statliga mål eller riktlinjer.

Nedanstående redovisning av måluppfyllelse avser de övergripande kommunfullmäktigemålen.

Kommunfullmäktiges mål	Redovisad måluppfyllelse 2014
<p>1) Ett kulturhus med klargjord profil beslutas och projekteras under mandatperioden.</p> <p>2) Inslag riktade till barn och unga i kommunens egna verksamheter ska öka.</p>	<p>1) Målet är inte uppfyllt. Arbetet med att skapa förutsättningar för ett kulturhus avstannade under våren 2013. Under 2014 har arbetet återupptagits med inriktningen att hitta en lösning som går ut på att bygga en scen och eventuella andra ytor i anslutning till biblioteket.</p> <p>Kultur- och fritidsnämnden (KFN) har ett mål kopplat till detta fullmäktigemål och det målet är inte uppfyllt.</p> <p>2) Målet anses vara uppfyllt då Barn- och utbildningsnämnden (BUN) och Kultur- och fritidsnämndens (KFN) har tagit fram ett program som beskriver kulturella insatser riktade till barn och unga i kommunen. Under 2014 har en arbetsgrupp planerat aktiviteter för att nå handlingsplanens målsättningar.</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden (BUN) och KFN har mål kopplade till detta fullmäktigemål. Båda målen är uppfyllda.</p>
<p>1) Balans i befolkningsutvecklingen senast 2014.</p>	<p>1) Målet anses vara uppfyllt. Projektet tillväxt Vetlanda har fortsatt på ett positivt sätt. Under hela året har marknadsföring av destinationvetlanda.se skett på ett medvetet och aktivt sätt. Stort antal besökare på webben under året. Underlag för integrationsplan har tagits fram under året. Privata aktörer har byggt nya bostäder och kommunledningen har täta dialoger med både det kommunala bostadsbolaget och privata aktörer för fortsatt byggnation.</p>

<p>2) Ökad lyhördhet gentemot det lokala näringslivets utveckling, behov och önskemål uttryckt i en näringslivspolicy.</p>	<p>Kommunstyrelsen (KS) har fyra mål och Tekniska nämnden (TN) har ett mål för detta fullmäktigemål. Tre mål är delvis uppfyllda och två mål är uppfyllda.</p> <p>2) Målet anses vara uppfyllt. En näringslivspolicy och handlingsplan har antagits. Det finns en förvaltningsövergripande arbetsplan för samverkan mellan skola och arbetsliv. Miljö- och byggnämnden (MBN) arbetar för att bidra till ett gott företagsklimat.</p> <p>KS, BUN och Miljö- och byggnadsnämnden (MBN) har ett mål vardera kopplat till detta fullmäktigemål. Två är uppfyllda och ett är delvis uppfyllt.</p>
<p>1) Öka produktion av förnyelsebar energi, energieffektivisering av kommunens egna lokaler och transporter.</p> <p>2) Samspelet mellan folkhälsa-miljö uppmärksammas.</p>	<p>1) Målet anses delvis uppfyllt. Det finns ett pågående arbete på Tekniska nämnden (TN) gällande storleken på kommunens fastighetsbestånd och TN arbetar även med program för minskad energiförbrukning inom befintliga lokaler samt energieffektivisering vid nybyggnationer. Dock uppfyller inte TN målet avseende att ha högst 10 år gamla bilar år 2014.</p> <p>TN har fyra mål och KS ett mål kopplat till detta fullmäktigemål. Ett mål är uppfyllt, tre mål är delvis uppfyllda och ett mål är inte uppfyllt.</p> <p>2) Målet anses delvis uppfyllt. Samordningen mellan miljösamordnare och folkhälsosamordnaren har hittills inte lett till några konkreta samordningsområden.</p> <p>BUN har antagit riktlinjer för Barn- och elevhälsa för den totala skolverksamheten. Denna har reviderats under 2014 gällande främst stödinsatser. Initiativ har tagits till ett digitalt programstöd för de hälsosamtal/enkäter som skolsköterskorna genomför på skolorna. Detta ger en bättre möjlighet att analysera resultaten.</p>

	<p>Under året har byggnationen av Vetlanda Sporthall AB:s nya matcharena/träningsarena påbörjats.</p> <p>Miljö- och byggnämnden har under året bjudit in till flera olika utbildningar och informations-tillfällen för att öka engagemanget kring miljö-, klimat- och folkhälsoarbetet.</p> <p>Vård- och omsorgsnämnden arbetar med det nationella kvalitetsregistret Senior Alert. 90 % av kunderna på särskilt boende är registrerade i detta kvalitetsregister.</p> <p>KS, BUN, KFN, MBN och Vård- och omsorgsnämnden (VON) har ett mål vardera med koppling till fullmäktigemålet. Ett mål är inte uppfyllt och fyra mål är uppfyllda.</p>
<p>1) I grundskolan och gymnasieskolan ska andel elever som når kunskapsmålen öka och resultaten förbättras under elevens studietid.</p> <p>2) Andelen elever som är gymnasie- resp. högskolebehöriga och som går vidare till högre nivå ska årligen öka.</p>	<p>1) Målet anses delvis uppfyllt. Man har goda resultat på gymnasiet, men man når inte upp till målet att 95 % av eleverna på gymnasiet ska ha slutbetyg efter tre år. Resultatet blev 92 % vilket placerar Vetlanda på en tredje plats i landet.</p> <p>I grundskolan uppfylls målet att 80 % ska klara godkända betyg i 16 ämnen i grundskolan. Resultaten på nationella prov i åk 3 är svaga vilket oroar inför framtiden. I åk 6 nås målen i samtliga ämnen medan det är ett blandat resultat i åk 9.</p> <p>Inga nämnder har mål kopplade till detta fullmäktigemål enligt förvaltningsberättelsen.</p> <p>2) Målet anses vara uppfyllt. Andelen elever som är behöriga till gymnasiet har en positiv utveckling och kommunen ligger på rikssnittet. Det är fortsatt en hög andel behöriga till högskolan och man uppfyller målsättningen att 40 % av eleverna studerar på högre nivå tre år efter avslutad gymnasieutbildning.</p> <p>BUN har ett mål kopplat till detta fullmäktigemål och det är uppfyllt.</p>

<p>1) Hög andel nöjda kunder, resultat av insatser och bra resursutnyttjande inom omsorgens alla verksamhetsgrenar ska kunna redovisas.</p> <p>2) Inom vård och omsorg ska, så långt det är möjligt val, av utförare och inflytande över vilken hjälp man vill ha erbjudas alla kunder.</p>	<p>1) Målet anses vara uppfyllt. Socialnämnden (SN) och VON har erhållit höga andelar nöjda kunder i sina kund/ brukarundersökningar. Det finns dock utvecklings- och förbättringsmöjligheter gällande utredningar om barn som far illa. Värdegrundsarbetet ska fortsätta inom alla verksamheter i SN och VON.</p> <p>Socialnämnden (SN) har fem mål och VON har tre mål som är kopplade till detta fullmäktigemål. Fem mål är uppfyllda, två mål är delvis uppfyllda och ett mål är inte uppfyllt.</p> <p>2) Målet anses vara uppfyllt. SN:s verksamhet ska kännetecknas av öppenhet och tillgänglighet. 53 % av insatserna i familjesektionens öppenvård skedde genom att familjerna själva sökte stöd. Det är en liten ökning i jämförelse med föregående år. VON mäter ett antal parametrar avseende valfriheten inom deras verksamhetsområde.</p> <p>SN och VON har ett mål vardera med koppling till detta fullmäktigemål. Ett mål är uppfyllt och ett mål är delvis uppfyllt.</p>
<p>1) Vetlanda ska målmedvetet arbeta för att uppfylla kriterierna för att kunna utses till kvalitetskommun.</p>	<p>1) Målet anses delvis uppfyllt. Det pågår ett antal aktiviteter för att Vetlanda ska kunna utses till kvalitetskommun. En uppföljning av handlingsplanen avseende detta arbete visar dock på att måluppfyllnad inte uppnås i alla delar. Fortsatt utvecklingsarbete pågår.</p> <p>KS har ett mål, TN har tre mål, MBN har ett mål, SN har ett mål och Överförmyndaren har ett mål med koppling till detta fullmäktigemål. Två mål är inte uppfyllda, tre mål är delvis uppfyllda och två mål är uppfyllda.</p>

<p>2) En kultur som uppmunt- rar engagemang kring ”ständiga förbättringar” ska utvecklas och det kundnära förbättringsarbetet priorite- ras.</p> <p>3) Ekonomi i balans ska vara styrande.</p>	<p>2) Målet anses vara uppfyllt. Många nämnder redovisar pågående utvecklingsarbete gäl- lande processarbete, kvalitetsledningssystem och ett ständigt förbättringsarbete.</p> <p>KS har ett mål, KFN har tre mål, BUN har två mål, MBN har ett mål, TN har tre mål, VON har två mål, SN har fem mål och Överför- myndaren har ett mål kopplat till fullmäktige- målet. Elva mål är uppfyllda och sju mål är delvis uppfyllda.</p> <p>3) Målet anses vara uppfyllt. Dock redovisar inte samtliga nämnder en ekonomi i balans. TN, VON och SN redovisar underskott för 2014.</p> <p>KS har ett mål, BUN har ett mål, MBN har ett mål, TN har två mål, VON har ett mål, SN har ett mål och Överförmyndaren har ett mål som är kopplat till fullmäktiges mål. Fyra mål anges vara uppfyllda, tre mål anges delvis vara uppfyllda och ett mål är inte uppfyllt. Detta trots att tre nämnder redovisar ett un- derskott per 31 december 2014.</p>
--	--

Sammanfattningsvis gör kommunen bedömningen att verksamheten har utförts med god ekonomisk hushållning under 2014. Bedömningen grundar sig på att det enbart är ett mål av kommunfullmäktiges fastställda mål som inte är uppfyllda. Övriga mål är uppfyllda alternativt delvis uppfyllda. Gällande det ekonomiska resultatet har det under flera år varit över 2 % av skatteintäkter och bidrag. Resultatet för 2014 är dock lägre och det anges att resultatet har påverkats av engångsposter som påverkat i negativ riktning och det har inte erhållits några medel från AFA/Fora under 2014.

Bedömning / Kommentar:

Ovanstående sammanställning visar att 8 mål är uppfyllda, 4 mål är delvis uppfyllda och 1 mål är inte uppfyllt. Likt tidigare år vill vi framhålla att den sammanställning som fanns med i årsredovisningen för 2011 över kommunens måluppfyllelse (tabellform) på ett bra sätt gav en bild av måluppfyllelsen på övergripande nivå, men även på nämndsnivå. Tabellen visade även hur många mål respektive nämnd fastställt under respektive övergripande mål och vilken måluppfyllelse varje mål uppnått för räkenskapsåret. Sammanställningen var ett bra underlag till kommunens samlade bedömning av god ekonomisk hushållning. Vår rekommendation är att denna tabell bör återinföras i kommunens årsredovisning.

Vår uppfattning är att det finns vissa svårigheter att göra en bedömning av kommunens måluppfyllse. Det saknas fastställda gränser/nivåer för när ett mål ska anses vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt. Det är heller inte tydligt hur man kommit fram till måluppfyllelsen för de övergripande fullmäktigemålen när man ser utfallet av de mål nämnderna har som har koppling till fullmäktigemålen. Det är svårt att bedöma om antalet mål som är kopplade till fullmäktigemålen är tillräckliga för att kunna göra den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelsen för varje enskilt fullmäktigemål. Som exempel kan nämnas att inte samtliga nämnder har mål gällande en ekonomi i balans.

Vi vill framhålla att det är väsentligt att tillräckligt antal mål identifieras på nämndnivå för att en bedömning av de övergripande målnivåerna ska kunna genomföras. Likt tidigare år anser vi att redovisningen av god ekonomisk hushållning skulle förstärkas om det presenterades mer konkreta åtgärder (både på övergripande nivå och på nämndnivå) för de mål som är delvis uppfyllda/inte uppfyllda.

Vetlanda den 11 maj 2015

Helena Patrikson
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Ulrika Stränge
Certifierad kommunal revisor